

Uvodna riječ

Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje ove godine slave svoj zlatni jubilej: punih 50 godina! U ondašnjem Institutu za jezik JAZU-a, godinu dana nakon donošenja *Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskog književnog jezika*, koju je u ime Instituta potpisao jedan od suautora dr. Slavko Pavešić, institutski su znanstvenici osjetili potrebu pojačanoga objavljivanja rezultata znanstvenih istraživanja hrvatskoga jezika pa se pokretanje znanstvenoga i stručnoga časopisa nametnulo kao najbolje rješenje. *Rasprave* su već u prvome broju koji su uz glavnoga urednika Ljudevita Jonkea, ravnatelja Instituta, uredili institutski znanstvenici Slavko Pavešić i Božidar Finka na impresivnih 500 stranica zacrtale smjer kojim će ići novi znanstveno-stručni časopis: izborom tema i vrhunskim jezikoslovnim priložima odlučno se krenulo u obranu samosvojnosti i samobitnosti hrvatskoga jezika bez obzira na neprestane pritiske posebno izražene tih godina nakon *Deklaracije*.

Tijekom ovih 50 godina izredala su se brojna uredništva, urednici, autori (isprva samo institutski, već dulje gotovo većinom izvaninstitutski, nekad samo domaći, danas sve brojniji inozemni, dugo samo tekstovi na hrvatskome, danas na brojnim svjetskim jezicima), a i samo je ime časopisa nekoliko puta promijenjeno (kako se mijenjalo ime Instituta), ali jedno je uvijek ostalo nepromijenjeno: vrhunski jezikoslovni prinosi kojima je u središtu hrvatski jezik i jezikoslovlje.

Rasprave su od dana postavljanja Portala znanstvenih časopisa Republike Hrvatske (hrcak.srce.hr – Hrčak) 1. ožujka 2007. godine potpuno javno dostupne bez naknade, a od 2012. godine cijela je arhiva *Rasprava* postavljena na Hrčak. Prema statističkim podacima razvidno je da su *Rasprave* najčitaniji hrvatski jezikoslovni časopis s gotovo 650.000 preuzimanja članaka, čime je na visokom 33. mjestu po posjećenosti priloga od 481 znanstvenog i znanstveno-popularnoga časopisa Republike Hrvatske dostupnoga na Hrčku.

Već niz godina *Rasprave* su i u relevantnim međunarodnim bazama podataka pa su tako indeksirane u Web of Science, SCOPUS-u, a indeks Scimago od prošle godine smješta ih u visoku 2. kvartilu (Q2), čime su *Rasprave* jedan od rijetkih hrvatskih jezikoslovnih časopisa tako visoko ocijenjen i pozicioniran.

Ovom prigodom, u godini kad *Rasprave* slave 50. obljetnicu objavljivanja prvoga broja, a Institut 70. obljetnicu osnutka, želim izraziti zahvalnost i uputiti čestitke svima onima koji su stvarali *Rasprave* kao vrhunski jezikoslovni časopis: urednicima (glavnima i odgovornima, izvršnim, grafičkima), domaćim i međunarodnim članovima uredništva, autorima, recenzentima, tajnicima, lektorima, korektorima i grafičarima. Svima njima, a posebno aktualnim sustvarateljima *Rasprava* čestitam i želim uspješan nastavak rada na boljitak hrvatskoga jezika i jezikoslovlja.

dr. sc. Željko Jozić
glavni i odgovorni urednik *Rasprava*